

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّهِ عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ

اما بعد، فاعوذُ باللهِ مِنْ شَيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ:

د افغانستان اسلامي جمهوریت جلالتمآب جمهور رئیس، د جمهوري ریاست مرستیال عزت المآب استاد دانش، د کابینې محترمو اعضاوو، د جمهوري ریاست عالی مقام محترمو سلاکارانو، د ولسي جرگې او مشرانو جرگې محترمو اعضاوو، قومي مشرانو، د کابل ښار محترمو اوسیدونکو، د مدني ټولني او خصوصي سکتور محترمو استازو، د تخنیکي او ملاتړو ادارو محترمو همکارانو، د رسنیو محترمو استازو، د ښار جوړولو او ځمکو وزارت زحمت کښه کارکوونکو، او په تالار کې ناستو حاضرینو، خویندو او ورونو، اسلام علیکم و رحمت الله و برکاته، ورځ مو په خیر او هیله ده چې روغ او جوړ یاست.

جلالتمآب رئیس صاحب جمهور و همه عالی جنابان و محترمین را به پنجمین کنفرانس ملی شهری خوش امید گفته و از حضور همه شما در این محفل تاریخی بالخصوص حضور جلالتمآب رئیس صاحب جمهور به تمام مصروفیت های و اولویت ها که دارند قدم رنجه نمودند و وقت کافی به نمایندگان شهرنشینان کشور بالخصوص شهر کابل اختصاص داده و از طرف دیگر برای سکتور شهری کشور افتخار بزرگ را اعطا نمودند، خیر مقدم گفته و باز هم خوش امید می گویم.

به مقصد استفاده موثر از وقت و احترام به مصروفیت های همه عالی جنابان، می خواهم روی چهار نکته تمرکز نموده و به سخنان خود در این دم اختتام بدهم:

۱. معرفی کنفرانس؛
۲. نظر اجمالی بر بعض دست آورد های کلیدی وزارت شهرسازی و اراضی و سکتور شهری؛ و
۳. نگاه اجمالی در مورد سکتور شهری به منظور ایجاد یک دیدگاه طویل المدت.

معرفی پنجمین کنفرانس ملی شهری از لحاظ محتوا و ساختار:

نقش اساسی را در دایر نمودن این کنفرانس مرکز تحقیقات وزارت شهر سازی و اراضی داشته که تحت نظر استاد جاوید صدیقی به منظور تدویر بهتر این کنفرانس از قبل مطالعات و بررسی ها در ساحات مرتبط به امور شهری از لحاظ مدیریتی، محیطی، زیربنایی و اجتماعی- اقتصادی صورت گرفته است.

اهداف کنفرانس:

پنجمین کنفرانس ملی شهری که زمینه بهره برداری از پوتانسیل های موجود در داخل کشور را با استفاده از آخرین دست آورد های تحقیقات علمی و تجربی انجام شده توسط متخصصین به هدف دستیابی به یافته های جدید پژوهشی، ایجاد نظم و هماهنگی میان نهاد های علمی و اجرایی، استفاده از تجربیات دانشمندان و نخبه گان حوزه شهری، دست یابی به راهکار ها و پیشنهادات نوین برای بیرون رفت از وضعیت

فلاکت بار امروزی و تهدیدات بالقوه شهری ها، نهادینه سازی و به وجود آوردن حس مسوولیت پذیری شهروندان را که با حضور طیف های مختلف برگزار میگردد را فراهم نماید.

اهداف این کنفرانس شامل موارد ذیر می باشد:

۱. زمینه سازی جهت شناخت شهر به عنوان چرخه توسعه اقتصادی و ارتقای زندگی انسانی؛
۲. ایجاد فرصت تبادل اطلاعات و ارائه دست آورد های نوین تحقیقاتی بین مدیران، اندیشمندان، محققان، دانشجویان و دست اندرکاران در زمینه های مربوط به حوزه شهری افغانستان؛
۳. تلاش جهت برقراری ارتباطات بیشتر بین نهاد های علمی و اجرایی در جهت بلند بردن کیفیت محصولات تولیدی؛
۴. تشویق شهروندان جهت سهم گیری در فرایند تصمیم گیری های شهری؛
۵. ایجاد زمینه برگزاری جلسات به هدف وحدت فکری، بحث و گفتمان با حضور مسوولان حوزه شهری و شهروندان و ارائه تجربیات عملی مرتبط به مسایل شهری همچنان فراهم آوری فرصت ارائه راهکار ها و پیشنهادات نوین در محور های تعیین شده کنفرانس؛ و
۶. ایجاد تفاهم و تعامل سازنده بین مدیران شهری و دانشگاهی در جهت حل چالش های شهری کشور برای پیشبرد اهداف متوقعه.

برنامه های کنفرانس ملی شهری: در پنجمین کنفرانس ملی شهری برنامه های ذیل در نظر گرفته شده است:

اول: برنامه های علمی کنفرانس: این بخش شامل مدیریت و برنامه ریزی شهری، زیربنای شهری و تعمیرات، مسکن، ترانسپورت و اقتصاد شهری و محیط زیست و مدیریت منابع آب می باشد که در آن نخبگان حوزه شهری، جامعه اکادمیک، و متخصصین سکتور شهری یافته های علمی و تحقیقی شانرا ارائه نموده، چالش های عمده شهری به صورت دقیق بررسی گردیده و راه حل های علمی ارائه میگردد.

دوم: برنامه های اختصاصی کنفرانس: یکی از ویژه گی های پنجمین کنفرانس ملی شهری این خواهد بود که در آن فرصت ارائه داشته های مادی و معنوی ادارات سکتور شهری و زمینه تبادل افکار و نظریات شهروندان مردم با هر نهاد سکتوری مهیا میگردد. ادارات سکتوری می توانند دست آورد ها، کارکرد ها، موفقیت های بزرگ و پلان های آینده خویش را با استفاده از این فرصت در قالب پرنزنتیشن، ویدیو ها، بنر ها و غیره به نمایش گذاشته و متقابلاً از نظرات و پیشنهادات معقول شهروندان در امر تطبیق بهتر برنامه های شهری استفاده نمایند. راه اندازی همچو برنامه ها می توانند مشوق سهم گیری فعال شهروندان پیرامون فرایند مدیریت برنامه های اجرایی گردد.

سوم: برنامه مشورتی جامعه اکادمیک، سکتور شهری و مردم: در این برنامه که با حضور نماینده گان جامعه اکادمیک و مسوولین سکتور شهری و نهاد های سکتوری حکومت و با اشتراک ۱۲۰۰ نفر از شهروندان کابل و ولایات دایر میگردد، موضوعات و چالش های مختلف شهری به بررسی گرفته می

شود. مسوولین نهاد های سکتوری در مشورت با مردم تصامیم عملی را جهت رفع چالش های شهری اتخاذ می نمایند.

چهارم: نمایشگاه: یکی دیگر از بخش های پنجمین کنفرانس ملی شهری طرح نمایشگاه می باشد. این نمایشگاه دارای سه بخش خواهد بود.

۱. در بخش اول نمایش و تقویت صنایع تولیدات داخلی؛
۲. در بخش دوم نمایش داشته ها و پوتانسیل های فرهنگی کشور (دهکده افغانستان: جاذبه های توریستی، پوتانسیل های سرمایه گذاری، فرهنگ و هنر و دست آورد ها و فعالیت ها)؛ و
۳. در بخش سوم تقویت فرهنگ شهر نشینی می باشد.

شعار این کنفرانس همانا:

بشار د پرمختیا او بشپیرتیا مرکز

نتایج متوقعه:

۱. ارائه راه حل های کاربردی و عملی جهت کاهش چالش های شهری؛
۲. استحکام بخشیدن پل ارتباطی میان حکومت و مردم؛
۳. تقویت حس مسوولیت پذیری شهروندان در امر نظارت و مدیریت روند تطبیق برنامه های شهری؛
۴. سنجیدن راهکار های جامع جهت توسعه اقتصادی شهر ها؛
۵. گسترش تحقیقات کاربردی پیرامون توسعه نظام مند برنامه های شهری و زمینه سازی جهت نهادینه سازی فرهنگ سالم شهر نشینی؛
۶. ترسیم خط مشی واضح از تعهدات نهاد های سکتوری الی ششمین کنفرانس ملی شهری؛
۷. زمینه سازی جهت انکشاف پایدار شهر ها؛
۸. دریافت راهکار های مشارکتی در روند برنامه های شهری؛
۹. بلند بردن کارایی نهاد های سکتوری با در نظر داشت دریافت راهکار های عملی؛ و
۱۰. زمینه سازی جهت نهادینه سازی تحقیقات جامع شهری و رشد فکری جامع محققین.

نظر اجمالی بر بعض دست آورد های کلیدی وزارت شهرسازی و اراضی و سکتور شهری:

بدون شک موجودیت شورا های عالی انکشافی مانند شورای توسعه شهری و شورای عالی اراضی، آب و محیط زیست یک تحرک جدید را اخیراً در سکتور شهری، امور زمینداری و سکتور آب ایجاد نموده است، نظر به هر وقت دیگر امروز برنامه های مرتبط به امور شهری از لحاظ تخصصی، پالیسی، مدیریتی و هماهنگی به صورت مفصل بحث میگردد و تاثیرات مستقیم روی اجراءات حکومت در زمینه داشته که به اساس مطالعات مختلف و با اعتبار دیدگاه مردم نسبت به سکتور شهری و امور زمینداری تغییر نموده است.

موضوع دوم روند ادغام اداره اراضی اسبق با وزرات شهر سازی و مسکن اسبق نیز از جمله دست آورد های ملموس بوده که پیشرفت های خوبی اخیراً داریم و امید است در یکی از جلسات شورای توسعه شهری آینده نزدیک پلان ادغام را که باید ابعاد پالیسی ان بحث گردیده و بعد از هدایت جلالتمآب شما در قسمت نهایی سازی این روند اقدام خواهیم نمود. امید است که با تایید جناب عالی از بعض پیشنهادات وزارت شهری سازی و اراضی زمینه را برای اولین بار بخاطر مدون ساختن دیدگاه شهری کشور در چارچوب نقشه راه شهر سازی مساعد سازد، همانطوریکه جناب عالی سایر سکتور ها را هدایت رهنمودی سخاوتمندانه در قسمت تدوین دیدگاه های شان نموده اید امید است وزارت شهری سازی و اراضی را نیز مثل همیشه در زمینه هدایت و رهنمایی نموده همه اعضای سکتور شهری را افتخار ببخشید.

موضوع سوم، در بخش های امو شهر سازی و ساختمانی برنامه های وزارت بصورت نورمال تحت تطبیق می باشد و اخیراً بررسی همه این برنامه ها را آغاز نمودیم و امید است در آینده نزدیک یادداشت خویش را جهت هدایت مجدد به جناب عالی پیشنهاد می نمایم.

در بخش مسکن، برای پروژه های کشور های چین، هند و قطر پلان های عمل جدید به منظور تسریع روند ساخته شده است و انشاءالله در آینده نه چندان دور شاهد آغاز عملی این پروژه های خواهیم بود، بدون شک در بخش مسکن وزارت مانند سایر بخش های تکنیکی وزارت مباحثات یک سلسله مفهوم سازی مجدد را روی دست خواهیم گرفت تا از این ناحیه برای تقاضای بزرگ مسکن به شمول مسکن برای عوت کنندگان، بیجا شدگان داخلی و ورثه شهدای نیرو های دفاعی و امنیتی کشور یک جواب به موقع و سازنده داشته باشیم.

موضوع چهارم، روی دست آورد های شاروالی های کشور و شاروالی کابل بعداً بحث صورت میگیرد و جا دارد در قسمت ابرسانی بگویم که شرکت ابرسانی و کانالیزاسیون شهری کشور و جناب یلانی صاحب و همکاران شان پلان دارند تا سال ۱۴۰۰ تمام شهر های کشور که تا حال از نعمت آب صحی آشامیدنی محروم مانده اند را تحت خدمات خود قرار دهد. این شرکت عملاً در ۹ شهر مصروف تطبیق برنامه های خویش می باشد و قرار است در سه شهر دیگر در آینده نزدیک آغاز نماید و در ۱۰ شهر دیگر پروژه های شان در طی مراحل تدارکاتی می باشد.

در مورد دو تصدی یعنی افغانی و خانه سازی، قرار است طرح جداگانه را به شورای عالی توسعه شهری پیشکش نمایم و به اساس معلومات که الی دیروز در مورد تصدی خانه سازی و فابریکه پیش ساخت داشتیم: جلالتمآب رئیس صاحب جمهور، در فابریکه قطعات پیش ساخت همین اکنون ۱۸۰ کارگر در دو شفت یعنی شب و روز مصروف کار هستند که تولید یکشنبه روز ان ۱۰۰۰ متر مربع با منتاژ آن در دو روز یک مکتب را تولید و بسته کاری می توانند. قابل یاد آوری است که در ۷۴ ساحه کشور کار آغاز گردیده است و اکثراً ساحات نا امن می باشد که در اثر سردی هوا در بعض نقاط کار متوقف ولی کار فابریکه جریان دارد ولی در ساحات گرم سیر طبعاً کار جریان دارد و بقیه مکاتب تحت روند تدارکاتی است انشاءالله در صورتیکه مشکل نا امنی نباشد تعهد ۱۰۰ مکتب را در جریان سال تکمیل می نمایم. تصدی خانه سازی طبق هدایت مقام عالی کار عملی را در شفاخانه کمر و غزنی نیز آغاز نموده است.

موضوع پنجم، در بخش اراضی نمی خواهیم که از همه دست آورد های صحبت نمایم ولی بصورت بسیار فشرده چند نکته را ذکر می نمایم:

- برنامه ثبت ساحات غیر رسمی شهری در هشت شهر کشور تا کنون بیشتر از (۴۹۸) هزار منزل در ساحات رسمی و غیر رسمی شهری در شهرهای کابل، هرات، کندهار، بلخ، ننگرهار، فراه، بامیان و دایکندی ثبت و سروی گردیده است. قرار است این رقم به ۱ میلیون منزل الی اخیر ۲۰۲۰ برسد که اگر نصف آن در ساحات غیر رسمی شهری باشد برای آنها سند ملکیت توزیع میگردد و مستفیدین مستقیم این برنامه ۲/۵ میلیون افغان می باشد که از جمله با تاثیرگذارترین برنامه انکشافی در تاریخ کشور می تواند باشد—امروز قرار است برای ۱۰۰۰ خانه در شهر کابل سند ملکیت توزیع گردد و بصورت نمونه یک تعداد آنها از طرف جلالتمآب رئیس صاحب جمهور توزیع میگردد و متباقی از طرف وزارت شهر سازی و اراضی و والی صاحب کابل و شاروالی کابل در پوهنتون پلی تخنیک فردا توزیع می گردد؛
- بانک زمین دولتی فوق العاده خوب پیش می رود: شاخص جناب شما برای این برنامه تعیین کرده بودید ۲ میلیون جریب زمین دولتی به سال جاری بود که خوشبختانه در نتیجه سعی و تلاش کارمندان این برنامه ما توانستیم ۲/۵ میلیون جریب زمین را سروی و نقشه برداری نمایم و خوشبختانه دونه این برنامه که کشور دنمارک است علاقه گرفت تا سال دوم این برنامه را نیز تمویل مالی نماید، در مرحله دوم توجه ما نه تنها به سروی بیشتر است بلکه در قسمت پنجمارک شانی در بعض زمین ها جهت حفظ آنها و ایجاد یک سیستم ال ای ایس نیز می باشیم؛
- در قسمت جلوگیری از غصب زمین و استرداد زمین و ملکیت های دولتی دستاورد ملموسی داشتیم البته به همکاری وزارت محترم داخله و والی صاحبان بالخصوص والی صاحب کابل که همکار شان قابل قدر می باشد؛ و
- از جزئیات سایر برنامه های بخش اراضی در این مرحله میگذرم چون وقت کافی ضرورت است.

موضوع ششم، جا دارد از اجراء اداره محترم زون پایتخت در زمینه یاد اور شوم این اداره در سال ۱۳۹۷ طی ۵ برنامه انکشافی خویش به تعداد ۴۰ پروژه انکشافی را تحت تطبیق داشته که در یک هماهنگ نزدیک با وزارت شهری سازی و اراضی قرار دارد.

نگاه اجمالی در مورد سکتور شهری به منظور ایجاد یک دیگاه مدون.

جلالت‌آب رئیس صاحب جمهور:

تشخیص محدودیت‌ها فرا راه ایجاد یک دیگاه مدون شهر سازی در حقیقت نصف دیگاه را تشکیل می‌دهد، فکر می‌کنم نظر به هر زمان دیگر امروز زمینه ایجاد یک دیگاه مدون به سکتور شهری کشور با استفاده از پلتفرم شورای‌های انکشافی و هدایت رهنمودی جناب عالی و موجودیت نزدیکی بین اعضای سکتور شهری همه فرصت‌های است جهت نیل به این هدف. با وجودیکه ما همه اعضای سکتور شهری در جریان اجراء بازی هستیم ولی هنوز هم در مورد مدون ساختن قواعد باز تحت یک سندی راهبردی کمیودی احساس می‌کنیم.

می‌خواهم یک مثال بصورت نمونه از محدودیت‌های سکتور شهر سازی یاد کنم:

- دیدگاه حاکم در سکتور شهر سازی متعلق به قرن ۲۰ است و دقیق از لحاظ ساختاری نیز وزارت تشکیل‌اش را به اساس همان دیگاه ترتیب نموده است، تمام پالیسی‌های قرن ۲۱ را اگر می‌خواهیم در این سکتور عملی بکنیم پس در این ساختار نمی‌گنجد و ناگذیر برنامه‌های انکشافی وزارت افزایش یابد که نگرانی در قسمت پایداری این برنامه‌ها وجود دارد. مثلاً مفکوره انکشاف ماستر پلان متعلق به سیر پاتریک گدس اسکاتلندی می‌باشد که در جریان سیر تکامل تیوری‌های انکشاف شهری مورد نقد قرار گرفته و دیگر مورد استفاده در کشور‌ها قرار نمی‌گیرد. شیوه برنامه‌ریزی شهری در سالهای ۱۹۰۰ طرح کلی، ۱۹۵۰ طرح جامع، ۱۹۶۰ طرح اجتماعی محور، ۱۹۷۰ طرح توسعه، ۱۹۸۰ طرح راهبردی، ۱۹۹۰ طرح اجرایی و روندی و بالاخره در سال ۲۰۰۱ ستراتیژی انکشاف شهری معرفی گردیده است؛
- پیشنهاد می‌نمایم تا در قسمت انکشاف ستراتیژی ملی فضای و انکشاف پلان فضای کشور که هر دو می‌تواند در حقیقت پالیسی ملی شهری را شکل دهد آغاز نمایم که خوشبختانه کشور کوریا در زمینه همکاری می‌کنند در قدم دوم برنامه‌ریزی شهری را از پلان جامع مملکتی، بعد منظوقی، ولایتی، شهری و مفهومی یعنی انکشاف رهبردی شهری را معرفی نمایم که مدل کوریای جنوبی می‌باشد.
- جا دارد مثلکبه در برنامه ریز الگو برداری می‌کنیم در قسمت انکشاف کود‌ها، استندرد‌ها و معیار‌های اساسی ساختمانی و هم‌چنان میکانیزم‌های نظارت و ارزیابی ساختمانی نیز الگو برداری نمایم که تا هنوز سه کشور مورد مطالعه قرار گرفته است.
- از طرف دیگر استفاده معقول از زمین و ملکیت‌های دولتی به منظور تضمین رشد اقتصادی نیز یک سلسله الگو برداری گردیده است که در آینده نزدیک طرح‌های جدید در زمینه ارایه خواهد شد.

● جهت نیل به این اهداف این سکتور به یک نقشه راه ضرورت دارد که در زمینه مثل همیشه به هدایات رهنمودی جلالتمآب رئیس صاحب جمهور ضرورت داریم.

در این مرحله می خواهیم از تمام همکاران حکومتی، اعضای سکتور شهری، دونه ها و همکاران تخنیکي بین المللی، صنعت کاران، پوهنتون پلی تخنیک و مرکز تحقیقات وزارت تحت نظر جناب صدیقی صاحب که زحمت زیاد کشیدند از عمق دل تشکر و سپاسگذاری نمایم.

په پای کې، یو ځل بیا د جلالتمآب جمهور رئیس، جناب محترم استاد دانش او ټولو گډونوالو څخه چې په دې غونډه کې گډون کړی مننه او تشکري وکړم.

ژوندی دې وي افغانستان، تل دې وي افغانستان